

Czescy starostowie pogranicza przeciwko poszukiwaniu uranu po polskiej stronie

Woda bez granic

21 starostów miast i gmin przygranicznych z okolic Trutnova i Nachodu podpisało deklarację, w której stanowczo sprzeciwiają się poszukiwaniom uranu po polskiej stronie Sudetów, są przeciwni również ewentualnemu jego wydobyciu. Szefowie gmin boją się, że ingerencja w przyrodę stworzy realne zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Urząd Miasta w Trutnovie

- Problemem powinno się zająć Ministerstwo Spraw Zagranicznych - twierdzi starosta Trutnova i poseł Ivan Adamec.

Starostowie spotkali się w Bożanovie niedaleko polskiej granicy. W przeszłości jednoczyli się przeciwko poszukiwaniom i wydobyciu gazu łupkowego w tym regionie. Są przekonani, że głęboka ingerencja w naturalne środowisko pogranicza zagraża chronionemu Polickiemu basenowi, który jest źródłem wody dla 150 tysięcy mieszkańców tego regionu. Woda z chronionego obszaru ma właściwości lecznicze i jest dystrybuowana nie tylko na terenie Republiki Czeskiej, ale także w Słowacji i Polsce.

Straszak na turystów

Ochrona wód podziemnych jest dla nas priorytetem bez względu na granice państwa. Woda w tej lokalizacji należy do najczystszych źródeł podziemnej wody w Europie Środkowej i reprezentuje bogactwo, którego nie da się z niczym porównać - twierdzą starostowie w podpisanej deklaracji. Apelują jednocześnie o „przewartościowanie” zamiaru poszukiwań i ewentualnego wydobycia uranu.

Czesi nie chcą odwiertów ani tym bardziej kopalni, co odstraszaloby turystów i naruszyłoby dotychczasowy krajobraz, na czym opiera się rozwój pogranicza zarówno po czeskiej, jak i polskiej stronie.

Jiří Malík z koalicji inicjatyw obywatelskich STOP HF, również

obecny na spotkaniu starostów, twierdzi (w rozmowie z Czeskim Radiem), że największe zagrożenie dla wód gruntowych stanowiłoby wydobycie uranu przy pomocy chemii, która może być rakotwórcza i toksyczna. Twierdzi także, iż Polacy prawdopodobnie o tych zagrożeniach nie wiedzą.

Apel do Polaków

Sygnatariusze deklaracji zamierzają rozpowszechnić przetłumaczony na język polski dokument wśród polskich przedstawicieli inicjatyw obywatelskich i w gminach. Proponują zorganizowanie wspólnego seminarium, na które chcieliby zaprosić reprezentantów firmy badającej złoża.

Według Ivana Adamca, starosty Trutnova i jednocześnie posła Republiki Czeskiej, problem ma zdecydowanie charakter międzynarodowy i - obok Ministerstwa Ochrony Środowiska - powinno się nim zająć Ministerstwo Spraw Zagranicznych. - Należałoby jasno wyznaczyć nienaruszalność obszarów przygranicznych oraz określić, co na tej ziemi można, a co nie - twierdzi poseł.

Nie dla uranu

Uran w Sudetach do niedawna stanowił temat dla poszukiwaczy legend i historyków. Pozostałości po niemieckich, radzieckich i polskich kopalniach były celem niejednego turysty. Od 2011 roku temat uranu

stał się zdecydowanie aktualny dla mieszkańców pasma Sudetów od Karkonoszy po Góry Orlickie: obrońców przyrody, właścicieli nieruchomości, turystów, władz samorządowych. O uranie było głośno właśnie w 2011 roku, kiedy to australijska firma European Resources, a dokładniej jej polski odpowiednik - European Resources Polska sp. z o.o. z Wrocławia otrzymała koncesję na poszukiwanie uranu i złóż polimetalicznych w Sudetach. Początkowo chodziło o dwie koncesje na poszukiwanie w gminach regionu jeleniogórskiego, w obszarach Leśna - Gryfów Śląski i Radoniów. Później firma otrzymała dalsze dwie koncesje na poszukiwanie w regionie wałbrzyskim, w obszarach: Wambierzyce i Dzieńmorowice. Mieszkańcy ostro protestowali przeciwko badawczym odwiertom. Powstał ruch pod nazwą „Nie dla uranu w Sudetach”, który na swojej stronie internetowej wskazuje 35 ewentualnych miejsc odwiertu.

Zgodnie ze spisem Ministerstwa Ochrony Środowiska Firma European Resources Polska sp. z o.o. posiada obecnie już jedynie dwie koncesje na poszukiwanie złóż uranu: Wambierzyce - koncesja ważna do 22.09.2016 r. i Dzieńmorowice - koncesja ważna do 04.10.2016 r. (stan - 01.11.2015 r.).

Marlena Kovařík